МОЗ України
Запорізький державний
медико-фармацевтичний
університет

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради
Запорізького державного медико-
фармацевтичного університету
Протокол № 1 від 21.04.23

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС

Введено в дію
Наказом в.о. ректора університету
№ 104 від 21.04.23
В.о. ректора,
професор _____ Юрій КОЛЕСНИК

м. Запоріжжя

1. Загальні положення

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет (далі - Університет) визнає дотримання норм етичної поведінки всіма членами університетської спільноти однією з важливих передумов успішної реалізації своєї місії - здійснення вагомого внеску в суспільний розвиток через дослідження, генерування нових знань, їх поширення та підготовку соціально відповідальних, креативних особистостей і конкурентоспроможних фахівців в галузі охорони здоров'я.

З метою розвитку єдиної організаційної культури та з урахуванням суспільного запиту щодо високих морально-етичних якостей фахівців було розроблено та затверджено Вченою радою Університету Етичний кодекс Запорізького державного медико-фармацевтичного університету (далі - Кодекс).

Даний Кодекс розроблено згідно Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про запобігання корупції», «Про наукову та науково-технічну діяльність» та іншого законодавства України, Статуту та внутрішніх нормативно-правових актів Університету.

Норми Кодексу не скасовують і не замінюють положень чинного законодавства України.

2. Сфера дії Кодексу

Кодекс - це сукупність норм і принципів, які визначають етику взаємовідносин як у середовищі самого Університету, так і взаємовідносин Університету з партнерами, контрагентами та іншими зацікавленими сторонами.

Кодекс визначає ключові цінності, основні принципи й стандарти етичної поведінки. Дія Кодексу поширюється на всіх членів університетської спільноти, якими є всі учасники освітнього процесу в Університеті та інших осіб

(роботодавці, представники бізнес-структур, громадські об'єднання, державні установи тощо).

Учасниками освітнього процесу в Університеті є наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники; здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються; фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу, інші співробітники.

Від членів університетської спільноти, кожен з яких несе частку спільної відповідальності за реалізацію місії Університету, очікується дотримання норм Кодексу як у середовищі Університету, так і у відносинах із зовнішніми партнерами Університету та широкою громадськістю.

3. Цінності та етичні принципи Університету

Етика — це система норм поведінки, порядок дій і правил, взаємин і принципів у суспільних (в т.ч. державно-службових) відносинах, що являють собою сукупність найбільш придатних, глибоко усвідомлених і конкретизованих стандартів, які належать даному суспільству і є нормами загальнолюдської моралі.

Етика і юридична відповідальність — категорії нерозривні.

1) Основними загально етичними принципами є:

- порядність (нездатність на погані, нечесні або аморальні вчинки);
- чесність (усі члени університетської спільноти повинні вважати нормою чесне та сумлінне ставлення до виконання своїх обов'язків);
- співчуття (вміння розуміти і поділяти негативні емоції іншої людини, що виникли перед життєвими труднощами);
- ввічливість (усі члени університетської спільноти повинні бути чемними та ввічливими у спілкуванні з іншими, проявляти делікатність, тактовність, терплячість, коректність та повагу до оточуючих, бути готовими знайти компроміс і вислухати протилежні точки зору);
- відповідальність і вірність прийнятим зобов'язанням;
- милосердя (діяльне прагнення допомогти кожному, хто має в цьому потребу);
- повага до прав, гідності особистості (відносини між студентами, викладачем і студентом та між іншими учасниками освітнього процесу будуються на основі взаємоповаги, довіри, взаєморозуміння, терпіння один до одного, толерантності. Кожен член університетської спільноти не повинен допускати будь-яких форм приниження гідності, фізичного чи психологічного насилля).

2) Етичними принципами, згідно з Законом України «Про запобігання корупції» є:

- законність;
- пріоритет інтересів;
- політична нейтральність;
- неупередженість;
- толерантність;
- об'єктивність;
- компетентність та ефективність;
- формування довіри;
- конфіденційність;
- утримання від виконання незаконних рішень чи доручень;
- недопущення конфлікту інтересів;
- запобігання одержанню неправомірної вигоди або дарунка.

4. Стандарти етичної поведінки працівників Університету

Основними стандартами етичної поведінки працівників Університету є наступні засадничі начала професійної діяльності:

- ставитися до своєї професії як до покликання, пишатися нею, вдосконалюватися, володіти професійною ідентичністю, усвідомлювати свою приналежність до цінностей, цілей, норм і традицій своєї професії;
- бути професійно цивілізованим, будувати свою діяльність за законами права і моралі та професійними принципами, не завдавати шкоди країні, людям, державі, природі;
- розуміти соціальну значимість і соціальну відповідальність своєї професії;
- бути відкритим до сприйняття нових прогресивних наукових технологій, шукати можливості їх впровадження;
- вміти будувати відносини в колективі, дбайливо ставитися до колег, незалежно від їх спеціальності, рівня професійної підготовки та стажу практичної роботи; взаємно збагачувати колег знаннями, умінням, досвідом, щирістю;
- вирішувати всі питання спільно на принципах взаємоповаги і взаємодопомоги;
- дотримуватись принципу взаємодопомоги, а не взаємного всепрощення і покривання;

- не прощати егоїзму, користолюбства, байдужості, недбалості в роботі, професійного неуцтва і всього іншого, що заважає людині нормально жити і працювати;

- бути психологічно підготовленим до ділового спілкування та ведення переговорів;

- знати і дотримуватися професійних етичних правил, вирішувати всі питання в рамках моральних і правових норм;

-дотримуватися техніки безпеки, трудового законодавства, порядку, встановленого в Університеті;

- підвищувати професіоналізм, використовувати інноваційні освітні технології.

5. Етичні обов'язки працівників Університету

Співробітники Університету – основа його репутації. Тому вони повинні усвідомлювати, що будь-які неетичні чи антисуспільні дії, вчинені на робочому місці, або у вільний час, можуть завдати шкоди репутації Університету.

Співробітники Університету зобов'язані:

- сприяти розвитку суспільної свідомості;

-сумлінно виконувати свої посадові обов'язки; допомагати колегам бути принциповими, непримиренними до недоліків у роботі;

- піклуватися про репутацію Університету;

- удосконалювати свої професійні знання та вміння;

- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку Університету, виконувати накази і розпорядження керівників та посадових осіб Університету;

- дотримуватися правил ділової етики, встановлених цим Кодексом;

- бути ввічливими і коректними у відносинах між колегами, шанобливо ставитись один до одного, створювати атмосферу взаєморозуміння і співробітництва, не допускати конфліктів через непорозуміння у взаєминах між членами колективу, інтриг, сварок, неповаги один до одного;

- надавати допомогу один одному в досягненні кращого результату; створювати умови для колегіального рішення складних питань;

- суворо дотримуватись принципів академічної доброчесності, не допускати плагіату у своїх наукових працях, у інших видах робіт;

- бути пунктуальними, чітко і в строк виконувати взяті на себе зобов'язання, раціонально використовувати власний робочий час і час своїх колег.

6. Стандарти етичної поведінки щодо партнерів Університету та третіх сторін

У відносинах з партнерами Університету та третіми сторонами кожен член університетської спільноти має:

- дотримуватись загальних (спільних) і специфічних стандартів етичної поведінки;
- ввічливо та з повагою ставитись до партнерів і гостей Університету;
- відповідально ставитись до розвитку відносин з партнерами, спонсорами Університету, органами влади, професійними мережами тощо;
- забезпечувати прозорість використання спонсорської допомоги Університету, отриманої у формі грошей, матеріальних цінностей або послуг;
- не використовувати свої службові повноваження, становище, будь-яке державне та власне майно або кошти Університету в приватних інтересах чи з метою одержання неправомірної вигоди;
- з розумінням ставитись до культурних особливостей та стандартів етичної поведінки іноземних партнерів і гостей Університету.

7. Етичні обов'язки здобувачів вищої освіти

Здобувачі вищої освіти та інші особи, що навчаються в Університеті повинні:

- використовувати всі можливості, які пропонує Університет, для набуття фахових компетенцій;
- забезпечувати всебічний розвиток особистості, формування активної громадянської позиції, почуття патріотизму, високих моральних якостей;
- докладати максимальних зусиль для збереження і поповнення історичної спадщини Університету, примноження університетських традицій;
- завжди та усюди гідно представляти свій Університет, сприяти створенню його позитивного іміджу;
- усвідомлювати власну відповідальність за себе і суспільство в цілому;
- проявляти дбайливе ставлення до власності Університету;
- самостійно, уникаючи плагіату й фальсифікацій та дотримуючись встановлених вимог, виконувати письмові роботи й інші завдання;
- утримуватись від списування та/або використання будь-яких недозволених матеріалів, носіїв інформації чи технічних засобів під час заходів проміжного і підсумкового контролю знань;
- не допускати створення перешкод навчальному процесу, зокрема, зайвих розмов, використання мобільних телефонів під час занять тощо;

- не надавати прямо або опосередковано неправомірну вигоду чи подарунок іншим членам університетської спільноти з метою схилення їх до протиправного використання службових повноважень;

- повідомляти керівництво Університету про будь-які прояви корупції;

- надавати підтримку іншим студентам, зокрема студентам молодших курсів, у процесі навчання, їх адаптації до студентського життя тощо.

Моральними та етико-правовим обов'язком кожного студента є сумлінне виконання вимог навчального плану, доброзичливе ставлення до кожного члена університетської спільноти, дотримання санітарно-епідеміологічних норм та правил, посильна участь у підтриманні чистоти та порядку на території Університету за ініціативою студентського самоврядування за підтримки адміністрації Університету.

8. Конфлікт інтересів

Конфлікт інтересів — суперечність між приватним інтересом та обов'язками члена університетської спільноти, що впливає/може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття рішень або на вчинення чи невчинення дій, під час виконання своїх повноважень та може призвести до негативних наслідків для інших членів університетської спільноти чи Університету загалом і порушити при цьому визначені цим Кодексом етичні принципи та стандарти поведінки.

Для уникнення порушень етичних стандартів внаслідок конфлікту інтересів, член університетської спільноти має:

- відмежовувати свою позауніверситетську діяльність та приватні інтереси від посадових обов'язків в Університеті. Виконання зовнішніх контрактних та грантових зобов'язань не повинно вступати у конфлікт зі здійсненням основних видів діяльності;

- уникати конфлікту інтересів, які можуть виникнути через приватні відносини (сімейні, родинні, дружні) з іншими членами університетської спільноти.

У разі виникнення такого конфлікту інтересів необхідно знаходити прозоре та справедливе для всіх рішення.

У разі виникнення ситуацій та/або питань, не врегульованих цим Кодексом, член університетської спільноти може проконсультуватись у свого безпосереднього керівника або уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції. Для зовнішнього врегулювання реального або потенційного конфлікту інтересів застосовуються норми Закону України «Про запобігання корупції».

9. Визнання Кодексу університетською спільнотою

Дотримання норм поведінки, встановлених цим Кодексом, є моральним обов'язком кожного члена університетської спільноти.

Кожен повинен знати Кодекс та керуватися ним у повсякденному житті. Незнання чи незгода з етичними нормами не є виправданням неетичної поведінки.

10. Відповідальність за порушення

Усвідомлюючи високий статус представника університетської спільноти, сповідуючи цінності Університету та керуючись етичними принципами й моральними нормами, кожен її член має дотримуватись вимог чинного законодавства України, нормативних актів Університету та загальноприйнятих правил поведінки.

Порушення положень Кодексу за наявності ознак юридичної відповідальності підлягає розгляду, згідно з вимогами чинного законодавства України.

Конкретні види санкцій та способи дисциплінарного впливу передбачені чинним законодавством України та Правилами внутрішнього трудового розпорядку Університету.

Розроблено:
Уповноважена особа з питань запобігання
та виявлення корупції Михайло АНІЩЕНКО

Погоджено:
Перший проректор Микола АВРАМЕНКО
Заступник ректора з кадрових питань Наталя БАВИЦЬКА
Голова профспілкового комітету Олександр ПАНАСЕНКО
Начальник юридичного відділу Михайло РИЖОВ